

Aan de gemeenteraad

Dienst/afdeling: M&M

Onderwerp: Raadvoorstel

Zienswijze op het ontwerp van de centrumregeling Jeugd Noordoost Brabant (NOB) 2024

Wat adviseert het college te besluiten?

1. Een eventuele zienswijze kenbaar te maken betreffende het voorgenomen besluit tot wijziging van Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024.
2. Een positieve zienswijze te geven op het ontwerp van de centrumregeling Jeugd NOB 2024, omdat de nieuwe centrumregeling noodzakelijk is voor de regionale samenwerking. Het doel en de aard van de regeling zijn gelijk gebleven en de nieuwe centrumregeling vervangt daarmee de oude regeling. Tot slot zorgt het doorvoeren van de voorgestelde aanpassingen voor een aangescherpte centrumregeling.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

De centrumregeling is randvoorwaardelijk voor de regionale inkooporganisatie Jeugdhulp (RIOZ), de gezamenlijke contractering van jeugdhulpaanbieders en om uitvoering te geven aan de regionale beleidsagenda en daarbij behorende uitvoeringstaken.

De centrumregeling is in het voorjaar van 2022 geëvalueerd. Over de uitkomsten van de evaluatie zijn het college en de gemeenteraad vóór de zomer geïnformeerd. Belangrijkste bevinding is dat de regionale samenwerking positief ervaren wordt. Enkele aanpassingen zijn wenselijk als gevolg van de gemeentelijke herindelingen en opgedane ervaring.

Naar aanleiding van de evaluatie is de huidige centrumregeling jeugd stilzwijgend verlengd met ingang van 1 januari 2024 voor een periode van vier jaar (2024-2027). Gelijk met dit besluit heeft het college gevraagd tot voorstellen voor aanpassing van de huidige centrumregeling te komen. De aanpassingen zijn op de thema's: governance, stemverhoudingen, verdeelsluiting, inkoopsystematiek en algemene tekstuele verbeteringen. Doel en aard van de centrumregeling zijn gelijk gebleven.

De gemeenteraad heeft door een wijziging in de Wet Gemeenschappelijke regelingen de mogelijkheid een zienswijze te geven ten aanzien van de centrumregeling. In november 2022 is een regionale raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd om de raden tegelijkertijd te informeren over deze procedure.

In dit voorstel wordt de gemeenteraad door het college uitgenodigd tot het al dan niet geven van een zienswijze. Na het verwerken van eventuele zienswijzen zal de vervolgstap zijn om de

gemeenteraad te vragen toestemming te verlenen aan het college de nieuwe centrumregeling vast te stellen.

Welk resultaat willen we bereiken?

De gemeenteraad wordt uitgenodigd te overwegen gebruik te maken van het recht een zienswijze in te dienen. Het college heeft kennisgenomen van de aangepaste Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant. Met deze regeling zijn de afspraken voor regionale samenwerking voor de inkoop van jeugdhulp en beleid geactualiseerd en aangepast aan de gemeentelijke herindelingen.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1. *De nieuwe centrumregeling is noodzakelijk voor de regionale samenwerking*

Om de centrumgemeente in staat te stellen voor de regio zorg in te kopen, is het van belang dat de centrumgemeente hiervoor het juiste mandaat krijgt. Daarnaast is het van belang gezamenlijk beleid op te stellen om meer slagkracht te organiseren. Bovendien wordt hierop gestuurd vanuit het Rijk. Een goede centrumregeling helpt hierbij.

2. *Doel en aard van de regeling zijn gelijk gebleven*

Het oorspronkelijke doel uit 2015 staat nog steeds. De wijzigingen komen voornamelijk voort uit de gemeentelijke herindelingen en ervaring in de samenwerking

3. *De nieuwe centrumregeling vervangt de oude centrumregeling*

In het nieuwe publicatieproces is aanpassing van de huidige centrumregeling technisch niet mogelijk. Eerder is gesproken over een aanpassing van de centrumregeling. In de basis is dat ook wat we hebben gedaan. De bestaande centrumregeling teksten zijn aangepast. Echter, door de samenhang tussen artikelen, maar ook de opgenomen jaartallen zijn door de gehele regeling aanpassingen doorgevoerd. De procedure van publiceren vraagt dan om het intrekken en vervangen van de oude regeling voor de nieuwe.

4. *Het doorvoeren van de voorgestelde aanpassingen zorgt voor een aangescherpte centrumregeling*

Uitkomst van de evaluatie centrumregeling is dat er op veel fronten tevredenheid is, maar er zijn ook mogelijkheden tot verbetering van de samenwerking. Het gaat dan vooral om betere focus en effectieve inzet van de middelen. Op sommige punten is daar aanpassing van de centrumregeling voor nodig en op andere punten moeten nadere werkafspraken gemaakt worden.

De punten die om aanpassingen vragen in de centrumregeling zijn de afgelopen periode uitgewerkt door beleidsmedewerkers, controllers, juristen en medewerkers van de Regionale Inkoop Organisatie. In bijlage 1 vindt u het document: wijzigingen overzicht. Hieronder per thema ook een indicatie van het type wijziging.

- *Governance:* als gevolg van de herindelingen zijn de subregio's vervallen en is de samenstelling van de verschillende gremia bijgesteld. Ook hebben de controllers een duidelijkere plek gekregen in het geheel.
- *Stemverhouding:* aanpassing naar aanleiding van de gemeentelijke herindeling. De stemverhouding wordt gezien als een laatste optie. Uitgangspunt is consensus.
- *Verdeelsleutel en solidariteit:* de aanpassing komt voort uit het feit dat de 'oude' verdeelsleutel gebaseerd is op demografie en zorgverbruik van enkele jaren terug. Met de nieuwe werkwijze wordt ieder jaar gewerkt met de berekeningen van de meicirculaire van het jaar ervoor. Dit doet meer recht aan de lokale situatie en het daarvoor ontvangen budget vanuit het Rijk. De verdeelsleutel is alleen van toepassing voor die onderdelen waar de gemeenten de kosten delen. De kosten voor de zorg zijn sinds de invoering van PxQ voor iedere gemeente afzonderlijk. Dit met uitzondering van enkele zorgvormen.
- *Aangepaste inkoop:* de nieuwe manier van inkopen heeft geleid tot een iets andere taakverdeling tussen gemeenten en RIOZ. De centrumregeling is hierop aangepast.
- *Algemene verbeteringen:* het gaat hier om wijzigingen in de opmaak, aanpassen van jaartallen en het actualiseren van de inleidende tekst. Niet alle mogelijke situaties hoeven vastgelegd te worden in de centrumregeling.

Het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) heeft in september 2022 ingestemd met de uitwerkingen per thema en heeft opdracht gegeven om de adviezen om te zetten naar teksten voor de aangepaste centrumregeling.

De besluitvorming over de aanpassing van de centrumregeling Jeugd vindt op gecoördineerde wijze en op hetzelfde moment plaats in de regio Noordoost Brabant.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1. *Regionale samenwerking kent een andere dynamiek, dan wanneer een gemeente alleen besluiten kan nemen*

Hier geldt de spreuk: "alleen ben je sneller, samen kom je verder". Als regio is het gemakkelijker te sturen op het zorglandschap, tarieven, werkwijzen en het opvangen van crises in aanbod. Voor de continuïteit van de jeugdhulp voor de jeugdigen in onze regio is samenwerking gewenst. Vandaar dat we onderscheid maken in de regionale zorgvormen die we gezamenlijk financieren en lokale zorgvormen die onder de PxQ-bekostigingssystematiek vallen. Als gevolg van de nieuwe bekostigingssystematiek (PxQ) hebben gemeenten meer keuzevrijheid ten aanzien van welke van gecontracteerde zorgaanbieders jeugdhulp afnemen.

2. *Samenwerking betekent ook ons conformeren aan regionaal genomen besluiten*

Het kan zijn dat binnen de regio andere wensen zijn dan onze lokale zienswijze. De ervaring leert dat ruimte voor lokaal maatwerk tot op zekere hoogte mogelijk is, maar soms moet eenzelfde werkwijze of lijn aangehouden worden richting zorgaanbieders.

Het lokale belang is dan ondergeschikt aan het regionale belang. Als voorbeeld kan men denken aan uniformeren monitoringsinformatie om daarmee de administratieve lasten te verminderen. Zorgvuldige besluitvormingsprocedures zijn dan van belang.

3. *Lokaal beleid versus regionaal beleid*

Uitgangspunt is regionale samenwerking daar waar het moet, lokaal daar waar het kan. Op basis hiervan zijn we lokaal verantwoordelijk voor de basisvoorzieningen op het gebied van Jeugd zoals preventieve activiteiten, lichte hulpverlening zonder beschikking en de toegang tot jeugdhulp. Regionaal zijn er afspraken over de inkoop en specialistische voorzieningen die we gezamenlijk financieren zoals Veilig thuis, Gecertificeerde Instelling en Crisishulp.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

In de centrumregeling worden ook afspraken over de financiële verdeelsleutel, regionaal budget en P&C cyclus vastgelegd. Een risico is dat aanpassingen in regionale financiële afspraken, zoals bijvoorbeeld de regionale verdeelsleutel en de meerjarenbegroting regionale zorgvormen, een lokale financiële vertaling kennen. Deze is van invloed op de lokale P&C-cyclus en het gemeentelijke aandeel in de regionale budgetten.

b. Communicatie

Het raadsvoorstel is in samenspraak met de gemeenten uit de regio opgesteld.

Met de adviesraad sociaal domein is contact geweest. Gezien de aard en het doel van de regeling gelijk blijven, hebben ze besloten geen advies uit te brengen.

c. Uitvoering

De aangepaste centrumregeling wordt in het eerste kwartaal van 2023 voorgelegd aan alle colleges en gemeenteraden in de regio NOB. Na akkoord van de colleges wordt de gemeenteraad om een zienswijze gevraagd.

Voor de zienswijze geldt een termijn van acht weken nadat het ontwerp is voorgelegd aan de gemeenteraad. Indien gemeenteraden geen zienswijze wensen te geven wordt gevraagd dit actief kenbaar te maken om zo de termijn te verkorten.

Wanneer zienswijzen, al dan niet via een motie, zijn ingediend wordt beoordeeld of dit moet leiden tot aanpassing van de centrumregeling.

Vervolgens wordt de al dan niet gewijzigde centrumregeling ter instemming voorgelegd aan alle colleges en alle gemeenteraden.

De zienswijze procedure is een nieuwe bevoegdheid van de gemeenteraad op basis van de gewijzigde wet gemeenschappelijke regelingen. (In november 2022 heeft er een technische briefing plaatsgevonden voor raadsleden in de regio ter voorbereiding van de zienswijze procedure).

d. Overlegd met

Het raadsvoorstel is in samenspraak met de gemeenten uit de regio opgesteld.

Burgemeester en wethouders van Oss,

De secretaris,
H. Mensink

De burgemeester,
drs. W.J.L. Buijs-Glaudemans

Bijlagen

- Bijlage 1: Wijzigingen overzicht
- Bijlage 2: Concept centrumregeling Jeugd Noordoost Brabant 2024

Samenvatting

In 2015 hebben de gemeenten in de regio Noordoost Brabant hun samenwerking rondom de inkoop van Jeugdhulp bekrachtigd in de Centrumregeling inkoop jeugdhulp Noordoost Brabant.

De huidige Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant loopt van 01-01-2020 tot 01-01-2024. In 2022 is de centrumregeling geëvalueerd en op basis van die uitkomsten hebben de colleges besloten de huidige centrumregeling stilzwijgend te verlengen en op vier thema's met suggesties te komen voor aanpassingen van de centrumregeling: stemverhoudingen, governance, verwerken inkoopssystematiek en de verdeelsleutel.

De aanpassingen komen vooral voort uit de gemeentelijke herindelingen en een verandering inkoopssystematiek.